

Vatasten sukuseura ry

VATAS-POSTI

Jäsenlehti n:o 19, kevät 2020

Isosisko hoitaa pikkusiskoaan kirjavalla matolla
Kuvan piirsi Talvikki Korteniemi 8-vuotiaana.

Kannen kuva: Tulevan sukukirjan kansi taittaja-Tean, Anssin ja Jukan suunnitelman mukaan.
Sukukirjasta lisää sivulla 11.

Lehteä toimittaa Vatasten sukuseuran tiedotusryhmä: Jukka Hirvonen, Aino Kurvinen,
Anneli Saarinen ja Kari Vatanen

Painopaikka: Saimaprint Oy

Puheenjohtajalta

On jo alkanut kesäaika kun tätä kirjoittelen. Meillä on vielä täällä lunta jonkun verran. Kiteellä ei enää valkoista paljon näe. Lammet vielä kantaa aika hyvin, mutta isoilla vesillä on ollut erittäin huonot jäät. Tänäkin sai uutisista kuulla, että Ilomantsissa on auto uponnut ja ilmeisesti kaksi miestä hukkunut.

Kulunut talvi on ollut todella erikoinen ja tuskin kovin moni muistaa tällaista talvea. Alle 20 asteen pakkasen on meilläkin ollut kovin ja tuskin meneekään enää rikki. Ilman lämmön vaihtelut ovat olleet nopeita. Ei illalla ole tiennyt minkälaiset vaatteet aamulla keli vaatii.

Saimme kiusaksemme pahan viruksen. Isän isä menehtyi ns. Espanjan tautiin 1918. Mies joka ei ollut oikein sairastellut, mutta sai tartunnan ja melko nopeasti menehtyi. Olen lukenut sen taudin vieneen Euroopassa noin 55 miljoonan hengen. On se virus osannut liikkua silloinkin vaikka matkustelu ei ole kovin runsasta ollutkaan.

Kaikki meidän lapset ovat etelässä isossa karanteenissa ja vanhemmat täällä riskinä. Ennen kun sanottiin jonkun olevan ”riski” mies, niin hän oli rivakka ja vahva. Näin se sana tarkoittaa aivan muuta asiaa. Toivotaan taudin pysyvän miedompana ja menevän ohi pahoja tekemättä.

Hallituksen perinteinen tilikokous jouduttiin peruuttamaan ja siirtymään sähköpostin apuun.

Onneksi sukukokouksemme ja -juhlaamme on vielä aika pitkä aika. Toivotaan ja uskotaan, että ennen syksyä on pahin mennyt ohi ja olemme päässeet siirtymään normaaliin elämään.

On vielä varmasti kaikille tuntematon asia se mitä kaikkea virus tulee aiheuttamaan. Mitä muutoksia se elämäämme tuo tullessaan. **Sanotaan** kaikessa olevan ainakin kaksi puolta. On sekä hyvää että huonoa. Kaikesta kannattaa etsiä ja löytää hyviäkin puolia.

Sellainen on ainakin se, että luontopoluilla on kuulema suorastaan tungosta. Josko alkaisi aika, että ryhdymme paremmin pitämään huolta itsestämme ja kunnostamme. Toinen hyvä merkki on se, että olemme ryhtyneet huomaamaan naapurit ja lähimmäiset. Edesmennyt Mauno Koivisto taisi olla oikeassa, me autamme toista ihmistä vain silloin kun meillä menee huonosti.

Syyskuussa kokoonnumme Savonlinnaan. Kokoonumisessa on juhlistavana kaksi merkkipaalua: sukuseura tulee toimineeksi 10 vuotta ja ensimmäinen sukukirjamme on valmistumassa.

Kaikille sukututkijoille on annettava todella suuret kiitokset heidän tekemästään tutkinnasta. Mitä kirjaan olisi saatu, elleivät he olisi ahkeroineet.

Sukukirjan arvoa mielestäni nostaa huomattavasti se, että sen tekijät ovat omasta seurastamme. Toiminnassa on ollut kirjatyöryhmä. Sen vetäjinä ovat olleet Anssi Saura ja Jukka Hirvonen. Täytyy ihmetellä heidän jaksamistaan kirjan työstämisen parissa. Kummankaan terveys ei taida kehuja kestää, mutta siitä huolimatta ei se ole estänyt heidän tekemistään kirjan hyväksi.

Toivon teidän käyttävän hyväksenne kirjan ennakkomyynnin edullista hintaa ja tilaavan kirjoja runsaasti. Mikä sen mukavampaa kuin saada juhlassamme oma tai läheisille ostettu kirja kotimatkalta mukaan. Itse aion ennakkosta ainakin viisi kirjaa. Saa laittaa paremmaksi.

Tämä tulee olemaan viimeinen puheenjohtajan palstan kirjoitukseni. Syksyn kokouksen jälkeen peräsimeen siirtyy toinen henkilö. Voin vakuuttaa seuraajalleni, että tämä paikka on vähätöinen. Seuran toimihenkilöt ovat tehneet sen todella helpoksi.

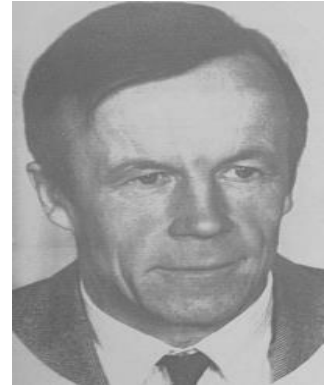
Haluan esittää Teille kaikille sukuseuran toiminnassa mukana olleille suuret kiitokset tästä ajasta minkä olen saanut olla mukana.

Sukujuhlaa odotellessa Kyösti Vatanen

Matti Vatanen, monitoimimies ja perheenisä

Vanhan ajan kansakoulunopettajat olivat kyliensä keskeisimpiä henkilöitä. He hoitivat opetustehtävänsä lisäksi kylän yhteisiä asioita, järjestivät juhlia, hoitivat asukkaiden veroilmoitusten teon ja monia muita tehtäviä. Voi vain ihmetellä, miten he tähän kaikkeen ehtivät!

Matti Vatanen, jos kuka, oli tällainen. Hän toimi näkyvästi kotiseututyössä, kirjoitti kirjoja ja runoja, sävelsi, keräsi perinnettä, oli mukana monissa yhdistyksissä, järjesti kulttuuritapahtumia, valokuvasi, rakensi, kalasti, metsästi, retkeili...

Matti syntyi 21.7.1923 Kiteellä. Hänen sukujuurensa olivat Tuupovaarassa, jossa suku on asunut 1600-luvun loppupuolelta lähtien. 1866 syntynyt isoisä **Juho** asui silloisen Ilomantsin Konnunniemessä Kuosmalan ja Kakravaaran tiloilla mutta myi veljiensä kanssa osuutensa Kakravaaran tilasta Ukko-Pekka Vataselle 1905 ja muutti Kiteelle. Vaimonsa **Riitan** kanssa he saivat 11 lasta, joista vanhin **Pekka**, Matin isä, syntyi 25.5.1893 Kakravaarassa. Pekalla ja hänen vaimollaan **Anna Ikosella** oli kahdeksan lasta.

Ennen opettajaksi kouluttautumistaan Matti Vatanen työskenteli maatalous- ja metsätöissä ja joutui olemaan sota-aikana rintamapalveluksessa kolme vuotta. Käytyään Kajaanin Yläkansakouluseminaarin vuosina 1946 – 51 hän oli muutamia vuosina opettajana Jäppilässä ja Ilomantsissa. Kontiolahden kirkonkylän kansakoulun ja ala-asteen koulunjohtajana ja luokanopettajana hän oli lähes 30 vuotta 1956 – 83.

Luottamustehtäviä Matilla oli monia. Kunnallisten lautakuntien jäsenenä hän oli mm. vaali-, kirjasto-, kulttuuri- ja liikenne-lautakunnissa. Seurakunnan luottamustoimia

hän hoiti neljännesvuosisadan ajan, oli kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsen sekä seurakunnan toimikunnissa. Harrastusluontoisissa tehtävissä hän toimi Kontiolahti-seuran puheenjohtajana 1974 alkaen seitsemän vuotta, museon vastuuhenkilönä sekä Kontiolahden Kuvaajien ja Sydän-yhdistyksen sihteerinä. Hän sai monia tunnustuksia ja palkintoja aktiivisuudestaan.

Perhe

Matti Vatanen solmi avioliiton **Tyine Jeskasan** kanssa 1950. He saivat neljä lasta. **Kyösti Vatanen** kertoo isästään, että Matti antoi lapsilleen vapauden harrastaa ja touhuta kotona, koulun pihalla ja kylillä moninaisia leikkejä ja pelejä, kesällä uintia, jalka- ja pesäpalloa, metsässä majojen rakentelua sekä talvella mm. luistelua, jääkiekkoa, mäenlaskua ja lumilinnojen rakentamista. ”Kerran kokeilimme poikien kanssa jopa pahvilaatikko päässä metsässä pyöräilyä. Siis kaikkea mitä 1950-luvulla syntyneet lapset saattoivat keksiä. Kiinteitä kotiintuloaikoja meillä oli vain yhtenä syksynä; olimme jääneet kiinni koulun puutarhan omenavarkauksista.”

Matin ja Tyynen vihkikuva.

”Kotona lapset saivat osallistua kotitöihin, lähinnä siivoukseen ja ruuanlaittoon. Äitimme kuoli nuorimmaisten ollessa 7-vuotiaat, joten isän aika ja voimat koulun opettajana ja johtajana ja yksinhuoltajana eivät olisi riittäneet ilman lasten omatoimisuutta ja osallistumista arkiaskareisiin. Meidän koulunkäynnistä tai läksyjen luvusta hän ei juurikaan kysellyt, riitti kun joskus esitti todistuksen kokeista tai lukukauden päästötodistuksen. Usein hän sanoi, että hyvinhän se koulu on mennyt. Useimmiten todistus tuli esitettyä pyytämättä, jopa vasta kesän jälkeen, kun isäkään ei sitä kysellyt. Matilta vei koulutyön lisäksi aikaa yhdistystoiminta ja luottamus-

toimet sekä harrastuksista etenkin kalastus ja metsästys.”

”Etenkin kesällä kävimme kylässä sukulaisissa henkilöautollamme ja viivymme useita päiviä. Uskoisin näiden vierailujen olleen serkuille ja meille mieluisia kokemuksia. Useana kesänä autoilimme ja telttailimme Lapissa, Ruotsissa ja Norjassa ja jopa Ahvenanmaalla Matin siskon Jenny Pippurin perheen kanssa. Luonnonnähtävyyksien ja maisemien ihailu ja tunturien valloitus sekä retkeily oli näiden reissujen parasta antia.”

Vaativa opettaja

Kyösti Vatanen kertoo isänsä olleen melko vaativa opettaja, joka sai kurin pidettyä luokassa pelkällä auktoriteetillaan. ”Hän kuitenkin ymmärsi, että lapset, etenkin siihen aikaan pojat, keksivät joskus omia kolttosiaan. Näistä seurasi kiinnijääneille aina opettavainen rangaistus. Rehellisyys ja vastuun ottaminen olivat Matille tärkeitä periaatteita. Useampi kirkonkylän koulun entinen oppilas on tullut luokseni kertomaan mukavia ja opettavaisia muistoja Matista.”

”Kerran koulun päättäjäpäivänä kaksi minulle tuntematonta kansalaiskoulun poikaa keksivät kevättodistuksen saatuaan heitellä koulun käymälän ovelta vessapaperirullia serpentiinien tapaan. Seurasimme kotimme ikkunasta kaksoisveljeni kanssa poikien touhuja. Kaksi koulun opettajaa jo kulki vierestä kuitenkin puuttumatta asiaan. Hetken päästä oli isämme tulossa koulun kansliasta kotiin. Nähtyään poikien touhut seurasi pojille, uskoakseni, ankara puhuttelu ja he joutuivat keräämään paperit siisteiksi rulliksi ja palauttamaan takaisin käymälään Matti ei jäänyt seuraamaan siivoustyötä loppuun vaan käveli jo kotiin päin. Katsoimme

kuitenkin veljeni kanssa ikkunasta näytelmän loppuun ja pojat keräsivät kaikki rullat ilman sen kummempaa vahtimista.”

Luonto kaikki kaikessa

Maisema Honkavaaralta Höytiäiselle.

Kuva: Matti Vatanen

Matti liikkui luonnossa paljon, tarkkaili luontoa, retkeili, kalasti ja metsästi. Kerran eräänä syksynä myöhään hän oli laskenut verkot Höytiäiseen, mutta yöpakkasten takia järvi jäätynyt eikä verkkoja päässyt nostamaan. Muutaman päivän jälkeen sää lämpeni mutta verkkojen ja venevalkaman välissä oli kilometrin matkalla heikosti kantavaa jäätä. Pojalleen Kyöstillä hän ehdotti, että työnnetään soutuvene jäätä myöten avoveteen ja hypätään kyytiin kun jää ei enää kannaa. Kyösti kertoo, että ”pidin ehdotusta heikoille jäille menemisestä uhkarohkeana neljän vanhan verkon takia, eihän niillä ole kuin enintään käyttöarvoa. Matti sanoi siinä tapauksessa menevänsä yksin. Lähdimme

sitten kahdestaan kokeilemaan venettä työntäen jäätä myöten. Jää alkoi risahdella pahaenteisesti kun matkaa avoveteen oli parisataa metriä. Vähän matkaa vielä jatkoimme mutta sitten molemmilla järki voitti. Vaarana oli jäädä veneellä kiinni jäärailloon ja siitä olisi päässyt eteenpäin tai takaisin vain kirveellä jäätä hakkaamalla. Päätimme yrittää sulana näkyvän Kontioniemen rannan kautta. Vene pitäisi työntää takaisin rantaan ja kuljettaa tietä myöten venetrailerilla kymmenkunta kilometriä Kontioniemen puolelle.”

”Vene saatiin trailerista sopivalle paikalle sulan rannan kohdalle. Soutumatkaa verkoille olisi navakassa etelätuulella puolitoista kilometriä. Sovittiin, että Matti soutaa mennessä myötätuuleen ja verkoilla vaihdetaan soutajaa. Etelätuuli oli navakkaa, aallokko reilusti puolimetristä ja vesi pärskyi silloin tällöin veneeseen. Pelastusliivit olivat meillä päällä kuten lähes aina Höytiäisellä. Pakkasta oli muutama aste. Verkkojen lippumerkit näkyivät jo kaukaa. Päätimme, että tavoistamme poiketen minä nostan verkot ja katsotaan sitten voimmeko vaihtaa soutajaa. Lapoin verkot rivakasti kasaan veneeseen; kalaa ei juurikaan tullut. Pakkanen oli jäädyttänyt veneen sisälaidat vaarallisen liukkaiksi, joten luovuimme ajatuksesta soutajan vaihtamisesta. Kävely kevyessä lasikuituveneessä olisi voinut olla kohtalokas ja veteen joutuneella ei siinä pakkaskelissä olisi juurikaan ollut mahdollisuuksia selviytyä. Matti soutu siten vastatuuleen takaisin Kontioniemen rantaan minun pitäessä perää. Tuuli oli edelleen navakkaa ja pärskeet kastelivat venettä entisestään. Selvisimme kuitenkin rantaan ja koimme tyytyväisyyttä onnistuneesta verkkojen pelastusoperaatiosta. Sanoin isälleni, että olikohan tässä mitään järkeä

vaarantaa kahden miehen henkeä neljän verkon takia. Matti oli sitä mieltä, ettei hän voi jättää nailonverkkoja veteen vuosiksi ajelehtimaan. Se ei ole oikein kaloja ja luontoa kohtaan.”

Kirjat

Matti kirjoitti seitsemän kirjaa. Ne kaikki ovat itse kustannettuja kotimonisteita. Hänen kynänsä on sujuva, hän kirjoitti hyvällä, tyylikkäällä ja virheettömällä kielellä, ”Sanallisia tehosteita olen välttänyt”, hän itse sanoo kirjoitustyylistään. Vain Kontiolahden laulut on painettu, jotkin muutkin olisivat ansainneet tulla painetuiksi, menekkiä olisi varmaan ollut, ainakin Kotiseutuni Kontiolahti ja eräkirja Vesiltä + metsistä ovat tällaisia, ehkä myös runot.

Laulukokoelma *Kontiolahden laulut* sisältää 17 Kontiolahti-aiheista laulua, kaikki Matin säveltämiä ja sanoittamia. Tunnetuin niistä on Kontiolahden laulu. Muita ovat mm. Kontioniemen varuskunnan marssi, Kolvanan uuro ja Kekäläisen kuusi. Tässä kokoelmassa julkaistujen lisäksi hän julkaisi useita muita aiheiltaan pohjois-karjalaisia lauluja, esimerkiksi Pohjois-Karjalan laulu, Joensuun laulu ja Kiteeläisten laulu. Laulujen sävelet ovat melko helposti omaksuttavia ja melodisia sekä useat ovat hyvin sopivia yhteislauluiksi. Matti sanoo lehtihaastattelussa, että on helppoa panna nuotit uuteen järjestykseen – tätä voinee pitää turhana vaatimattomuutena.

Kotiseutuni Kontiolahti on kokoelma Matti Vatasen paikallislehti Pielisjokiseudussa julkaisemia kirjoituksia. Lehti julkaisi vuosina 1976 – 79 palstaa, jonka nimenä oli Kotiseutuni Kontiolahti. Matti toimitti palstalle viikoittain kirjoituksen. Kirjassa on myös muita hänen tekemiään kirjoituksia ja haastatteluja

sekä runsaasti valokuvia. Eräkirja Vesiltä ja metsistä koostuu Matin omista kalastus- ja metsästyskokemuksista. Hän oli innokas luonnossa liikkuja, kalasti ja metsästi pikkupojasta asti. Julkaistessaan kirjansa hän kirjoittaa esipuheessa harrastaneensa näitä asioita miltei kuusikymmentä vuotta. Monet kirjan jutut ovat värikkäitä, kiehtovia ja jännittäviä ja olisivat mielestäni todella ansainneet tulla kirjana painetuksi ja siten saaneet laajemman lukijajoukon.

Matti keräsi hyvin paljon perinnetietoa. Lapsille tarkoitettuja lauluja ja leikkejä sisältää kirja *Aa hussaa heijaa*. Pohjois-Karjalassa harrastetuista leikeistä ja askarteluista hän kirjoitti 1990 julkaistussa kirjassaan. Kirjassa Matti esittelee koulussa tutuiksi tulleita hämärä- ja kummitustarinoita, hippasillaolon, pallopelejä sekä askarruksista esimerkiksi puujalkojen tekemisen.

Ehdottomasti persoonallisin *Matin* kirja on *Runoa koko elämä*. Hän opiskeli nuoruudestaan lähtien kirjoittamista, myös runojen kirjoittamista. Kirjan pääluvut Kansakoulupolulta, Kenttäpostia, Unelmoiva nuoruus, Kohti aikuisuutta, Lapsille laulan sekä Luonnon kauneus ja kotiseutu kertovat hyvin runojen aiheet, siis ”runoa koko elämä”. Runoissa on varmasti mukana paljon omassa elämässä koettua, erikoisesti lapsuudessa, nuoruudessa ja sota-aikana koettua. Elämänkysymysten pohdintaa ja myös unelmista ja rakkaudesta kirjassa on paljon tekstejä. Runossa *Jos voisin* vuodelta 1945 Matti kirjoitti:

Minä tahtoisin kauniisti kirjoittaa,
sain puhuvun parhaani luoda!
Mutta miten sen voisin toteuttaa
ja parhaimman paljosta tuoda?

Minä tunnen jaloutta toisinaan.
On sointuja, sähköä sydämessäni,
ja aatteiden runsaus valtoimenaan
on usein mielessäni.

Minä niistä jos löytäisin parhaat palat
ja ne kertoa voisin muille!
Niin jos voisinkin – ja julki salat
kertoa vain valituille!

Matti Vatasen kirjoittamat kirjat:
Kontiolahden laulut 1976
Vesiltä + metsistä ja niiden laitamilta 1989
Kotiseutuni Kontiolahti 1989
Aa hussaa heijaa 1989
Leikkisät touhut ja askarrukset 1990
Runoa koko elämä 1992
Hirsirakentajan opas 1993

Rakentaja ja keksijä

Eläkevuosinaan Matti ei jäänyt laiskottelemaan. Syntymäpäivähaastattelussaan täyttäessään 70 vuotta paikallislehti Pielisjokiseudussa Matti kertoi, ettei hänellä ole vielä eläkkeelläkään vapaa-ajan ongelmia, ”laskin, että minulla on toistakymmentä harrastusta, aika on kulunut, kun on ollut paljon puuhaa”. Hän osti Kontiolahden Varparannasta metsätilan ja rakensi sinne pellonreunaan kahdessa vuodessa suurehkon omakotitalon. Hän oli mukana korjaamassa poikansa Kyöstin kesämökkiä ja saunaa sekä rakentamassa uutta hirsistä luhtiaittaa. Maalla asuessaan hän harrasti puutarhan- ja metsänhoitoa sekä metsästystä, sen sijaan kalastus oli jäänyt vähemmälle. Myös hitsaustöitä hän mielellään harrasti. Eikä Matti olisi ollut Matti, jos hän ei olisi saanut aikaan tälläkin alalla jotain uutta ja ainutlaatuista: hän kehitti saunankiukaan lämmitystehostimen, jolle sai patentinkin! Kiuastehostinpatentti ei ole ainakaan vielä johtanut teolliseen tuotantoon, saa nähdä miten on tulevaisuudessa!

Matti Vatanen ehti asua uudessa talossaan vain puolitoista vuotta. Hän kuoli 75-vuotiaana helmikuussa 1999. Hänen rakentamansa talo on ollut hänen poikansa Kyöstin perheen kotina kahden vuosikymmenen ajan.

Matti Koponen

Lähteet:

Kyösti (Matin poika) Vatasen sähköpostiviestit
Jukka Hirvonen: Vataset, juuret
Tuupovaarassa. 2006
Matti Vatasen kirjoittamat kirjat
Pielisjokiseutu 19.7.1993

Sivosen Sanna-muori

Mummoni **Susanna Kortelainen** syntyi 14.4.1869 Ilomantsin Koverossa (myöh. Tuupovaaraa) **Antti Kortelaisen** s. 1.12.1841 ja **Katariina Vatasen** s. 25.1.1843 toiseksi vanhimpana lapsena. Vuonna 1899 hän avioitui **Olli Sivosen** kanssa ja sai hänen kanssaan kahdeksan lasta, joista äitini **Tyyne** oli nuorin ja minä olen hänen tyttärensä. Hänellä oli ennen avioliittoa syntynyt poika **Pekka Kortelainen**.

Mummo oli todellinen tuhattaituri. Hän ei arkaillut, olipa sitten kysymys mistä työstä tahansa. Lapsenpäästäjänä hän oli taitava. Ukkineni oli äitini puheissa vähän saamattoman oloinen, vaan kun oli topakka vaimo niin toimeen tultiin. Heidän naapurinsa Maria Jaatinen o.s. Piipponen on kirjoittanut runokirjoja ja myös runon Sanna-muori. Mummoni vanhin poika Pekka oli suutari ja oikein mukava juttumies. Pekasta on monta artikkelia Karjalan Maa -lehdessä. Niinpä lisään siitä v. 1978 mummostani kertovan jutun, joka on hänen murteellaan kirjoitettu.

"Vielä siitä äitistä, jotta kuppuun, hieronnin ja ruummiin pesun lisäksi se olj pesijalisti lampaan kerihemisessä. Hiän kerihiti kulukiissaan kyläläisten lampaat ja otti yllesäk töistään palakat luonnontuotteina ja kanto kotiin voita, leipee, lampaan, sijan ja hiehonjalakoo, otranryynii, talakkunoo, villo ja vaikka mitä. Sitä vain kaheksan lasta mökissä elelj ja elanto tulj äitin näppilöistä. Kerran olj Marjovuarassa lampaankerihentkilipailut. Niihen konsulenttiloihen mukaan se piti

lammas nuoritak penkkiin kiinik ja sitten yritteek nilisteek villat irti. Vain se äiti kysy, jotta onko se pakko lammas nuoritak penkkiin, suapiko hänet kellisteek hameen alle ja ruvetak laijoista lohkomaan. Ne konsulentit lupasj, jotta mitä siinä, missä asennossa se paraiten sujuu, kunhan häntä vain et nyhä villoja koprineen ja juurineen. Vain äiti kun painalti pitin (lampaan) helemoisak ja tempasj kerihitimet, niin villat lohkes lampaan kylistä levylöinä kun kesävoi lautaselta, ja toiset olj vielä nuorihemassa lampaaitaan penkkiin, kun äiti sano, jotta ei tästä enee eempee lähek näillä kerihitimillä, lisee suapi vain jos partaveitsellä kalttovaa. Siihä se irtosj se ensimmäinen palkinto."

Elsa Kaipio

Olli ja Susanna Sivosen sekä tytär Tyyne.

Vatasten sukuseuran 10-vuotisjuhla ja sukokokous lauantaina 19.9.2020

Spahotel Casinon ravintolassa Wanha Kasino
Kylpylaitoksentie 7, Savonlinna

Juhlan teema: Sukuseura 10 vuotta ja ensimmäinen Vatasten sukukirja

Ilmoittautuminen klo 10.30 alkaen, lounas klo 12 – 12.50

Klo 13 sukokokous ja kokouksen jälkeen sukukirjan julkistaminen

Klo 15 Sukujuhla: Musiikkia, 10-vuotishistoriikki, juhlapuhe, yhteislaulua

Klo 16.15 Päiväkahvi

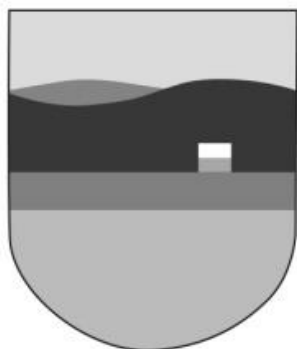
Juhlan jälkeen sukututkimustulosten esittelyä halukkaille ja sukuhaarojen tapaamisia

Ilmoittautumiset Sihteeri Matti Kuposelle 29.8. - 10.9.2018 puh. 040 5690491 tai sähköpostilla: matteus.koponen@gmail.com (tai Pekka K. Vataselle puh. 045 3231883, pekka.k.vatanen@viestilinja.fi)

Osallistumismaksu 40 €/henkilö (sisältää lounaan ja iltapäiväkahvit) sukuseuran tilille FI19 5047 0720 0361 48 tai paikan päällä. 4 – 12 -vuotiaat puoleen hintaan ja alle 4-vuotiaat ilmaiseksi

Lämpimästi tervetuloa!

Jos tapahtuma joudutaan koronaepidemian takia peruuttamaan, siitä ilmoitetaan jäsenille kirjeellä, sukuseuran kotivuilla ja Facebook-ryhmässä

Kokouskutsu

Vatasten sukuseura ry

Vatasten sukuseuran sukokokous pidetään lauantaina 19.9.2020 klo 13.00 Spahotel Casinon Ravintola Wanhassa Kasinossa Kylpylaitoksentie 7, Savonlinna. Käsitellään sukuseuran sääntöjen mukaiset asiat.

Tervetuloa!

Vatasten sukuseuran hallitus

Näin pääset Spahotel Casinolle

Spahotel Casino ja Ravintola Wanha Kasino sijaitsevat Savonlinnan keskustassa noin puolen kilometrin kävelymatkan päässä Kauppatorilta, autolla noin kahden kilometrin päässä.

Junayhteys etelästä Helsingistä ja pohjoisesta päin Joensuusta Parikkalaan, josta taajamajuna- tai bussiyhteys Savonlinnaan. Syksyn juna-aikatauluja ei ole vielä julkaistu.

Majoittuminen Savonlinnassa

Spahotel Casino tarjoaa majoitusta seuraavilla hinnoilla: yhden hengen huone 95 €/vrk, kahden hengen huone 105 €/vrk. Puhelin +358 15 793 5430.

Sokos Hotel Seurahuone, Kauppatori 4 – 6, puh. +358 10 7642200, on toinen mahdollinen majoituspaikka.

Sukukirjan ennakkotilaukset ja hinta

Sukukirjan ”Vataset, sukukirja 1” ennakkotilaushinta on 45 €.

Tilaukset Pekka K. Vataselle sähköpostilla tai puhelimitse heinäkuun 2020 loppuun mennessä: pekka.k.vatanen@viestilinja.fi, puh. 045 3231883.

Tilaukseen: nimi, postiosoite, toimitustapa, tilattu määrä.

Tilauksen jälkeen saat maksuohjeen.

Tilatun kirjan saa Sukujuhlan yhteydessä Savonlinnassa 19.9. tai postin kautta, lähetyskulut (kirjan pakkaamis- ja postimaksu) ovat 8 €.

Hinta Savonlinnassa ilman ennakkotilausta on 50 € ja myöhemmin tilattuna 55 € + lähetyskulut.

Sukukirjaan tulee johdanto-osa Vatasten vaiheista ja sukutaulut, yhteensä noin 600 sivua, noin 100 kuvaa ja 50 tietolaatikkoa, joissa on tarinaa suvun jäsenistä.

Sukutaulut sukuhaaroittain sisältävät tietoja vuoteen 1919.

Kirjan painaa lappeenrantalainen Saimaprint Oy.

Toivomme paljon tilauksia ensimmäiselle sukukirjallemme!

Jäsenmaksu

Olethan muistanut maksaa sukuseuramme jäsenmaksun?

Jäsenmaksu vuodelle 2020: 20 € jäseneltä, lisäksi 5 € samassa taloudessa asuvalta perheenjäseneltä. (10 vuoden jäsenmaksun voi maksaa kymmenkertaisena.)

Vatasten sukuseura ry:n tili: Vaara-Karjalan Osuuspankki: FI19 5047 0720 0361 48
Ilmoitathan maksun yhteydessä viestikentässä: Jäsenmaksu 2020 sekä nimi- ja osoitetietosi.

Vatasten sukuseuran Facebook-ryhmä:
<https://www.facebook.com/groups/vatastensukuseura/>

Vatasten sukuseuran kotisivut: www.vataset.fi

Yhteystiedot

Vatasten sukuseuran puheenjohtaja:

Kyösti Vatanen
Kehtovaarantie 157
82170 Uskali
puh 0500 234815
vatanenk@gmail.com

Sukuseuran varapuheen- johtaja ja sukututkimus:

Anneli Saarinen
Kauratie 32
21610 Kirjala
puh 050 3651402
m.annelisaarinen@gmail.com

Sihteeri:

Matti Koponen
Pekkalankatu 28
83500 Outokumpu
puh 040 5690491
matteus.koponen@gmail.com

Hallituksen jäsenet:

Tarja Hukka
Riihiniementie 8 a
82430 Puhos
puh 050 5407597
tarja.hukka@hotmail.com

Liisa Koponen
Pekkalankatu 28
83500 Outokumpu
puh 040 5459472
liisa.koponen@outlook.com

Pekka K. Vatanen
Huosiovaarantie 71
82730 Tuupovaara
puh 045 3231883
pekka.k.vatanen@viestilinja.fi

Maarit Väisänen
Helsinki
maanuppo@gmail.com

Maija Väänänen
Sopentie 197
82600 Tohmajärvi
puh 050 5307613
maivaana@suomi24.fi

Sukututkimus:

Jukka Hirvonen
Rautionkatu 21 C 19
55910 Imatra
puh 050 4636710
hirvoju2@gmail.com

Anja Saura
Mäntytie 21 B 19
00270 Helsinki
puh 040 7313719
anja.saura@gmail.com

Elsa Kaipio
Vanha Littoistentie 10 b 9
20660 Littoinen
puh 040 7667014
kaipioelsa@gmail.com

Tuula Kinnunen
Vanha Turuntie 2 H
02710 Espoo
puh 050 3261906
tuuliss@kolumbus.fi

Suvussa tapahtuu:

Ajasta iäisyyteen:

Pekka Tuomo Meriläinen

s. 25.1.1949 Tuupovaara, k. 19.10.2019 Helsinki

Sukuseura onnittelee:

95 vuotta 21.3.2020

Taimi Mirjam Tikkanen o.s. Vatanen

60 vuotta 17.3.2020

Jukka Hirvonen

sekä kaikkia muita pyöreitä vuosia täyttäneitä/täyttäviä jäseniä.

KUKA KUUNTELI

Kuka kuunteli lauluja lintujen.

Kuka kuuli oi kuisketta puiden.

Kuka poimi marjat sammalen.

Kuka kuunteli huolia muiden.

Kuka poimi kukista sepeleen.

Kuka laulain poisti murheen kyöneleen.

Kuka omisti tuon

jalon sydämen,

hän on ystävä muiden.

Mirjam Tikkasen Runotyttö-kirjasta

•

Pekka Meriläinen 25.1.1949 - 19.10.2019

Professori, tutkimusjohtaja Pekka Meriläinen menehtyi pitkäaikaiseen sairauteen 19. lokakuuta 2019. Hän oli syntynyt Tuupovaarassa vuonna 1949. Hänen mummonsä, isän äiti, oli Kaisa Vatanen.

Pekka Meriläinen varttui Helsingistä katsoen syrjäisessä Herajärven kylässä. Hänen koulu-uransa alkoi kuusivuotiaana kyläkoulussa. Matemaattinen ja verbaalinen lahjakkuus tuli esiin jo kansakoulussa, mutta keskikouluun hänet jouduttiin silti ohjaamaan puoliväksin.

Tuupovaaran keskikoulua seurasi Joensuun lyseo, lukiota Teknillinen korkeakoulu (nyk. Aalto-yliopisto) ja teknisen fysiikan opinnot. Pekka Meriläinen väitteli 26-vuotiaana. Väitöskirjan otsikko ei oikein avautunut alan ulkopuolisille, joten hän itse totesi väitelleenä puolijohteista.

Työura alkoi tutkijana Helsingin yliopistossa ja Suomen Akatemiassa. Fysiikassa innosti erityisesti kaksi suhteellisen uutta asiaa: laser ja ultraääni. Hän tunnisti nopeasti molempien soveltuvuuden lääketieteeseen käyttöön.

Hän oli huippututkija: luova, sitkeä ja nopea. Luovuus vaikutti niin happiantureiden kehittämiseen kuin kotona pesulahenkareista muotoiltuihin jouluvaloihin. Merkittävimmät patentoidut keksinnöt liittyivät hengityskaasujen mittaamiseen, potilaan tilan seurantaan leikkaussaleissa ja teho-osastoilla – henkien pelastamiseen.

Etevydestä huolimatta henkselit eivät paukkuneet. Toki hän oman arvonsa tunsu ja saattoi sanoa, että ”maailmassa kolme ihmistä ymmärtää tämän asian, kokoonnumme ensi keväänä Torontossa”.

Hän oli kiinnostunut lähes kaikesta maan ja taivaan välillä: kirjoista, klassisesta musiikista, urheilusta, geologiasta, merisäästä, kotiseudun ja suvun historiasta. Penkkiurheilun alkuajoista kertoivat vaikkapa huolelliset tilastot Squaw Valleyn talvikisoista 1960. Innostus urheilun seuraamiseen säilyi sairauden jo tehdessä tuhojaan. Kaisa Mäkäräiselle riitti aina kannustusta.

Pekka Meriläinen ei ollut omien sanojensa mukaan small talk - ja poskisuudelmamiehiä. Introvertti mies viihtyi kyllä mainiosti valikoidussa seurassa. Viihtyi, jos puhuttiin asiaa tai kerrottiin puujalkavitsejä. Huumorintaju kantoi aivan loppuun asti.

Hän rakasti perhettään, lastenlapsia, kotitaloa Tuupovaarassa ja kesämökkiä Kustavin merimaisemissa. Hän jaksoi kalastaa ja haltioitua luonnonihmeistä, merikotkista ja myrskyistä. Joka kesä Kustavin mökkilaiturille keräännettiin odottamaan horisontin vihreää välähdystä auringon laskiessa. Suuri mies osasi arvostaa pieniä asioita.

Jussi Meriläinen

Antti Meriläinen

Mikko Meriläinen

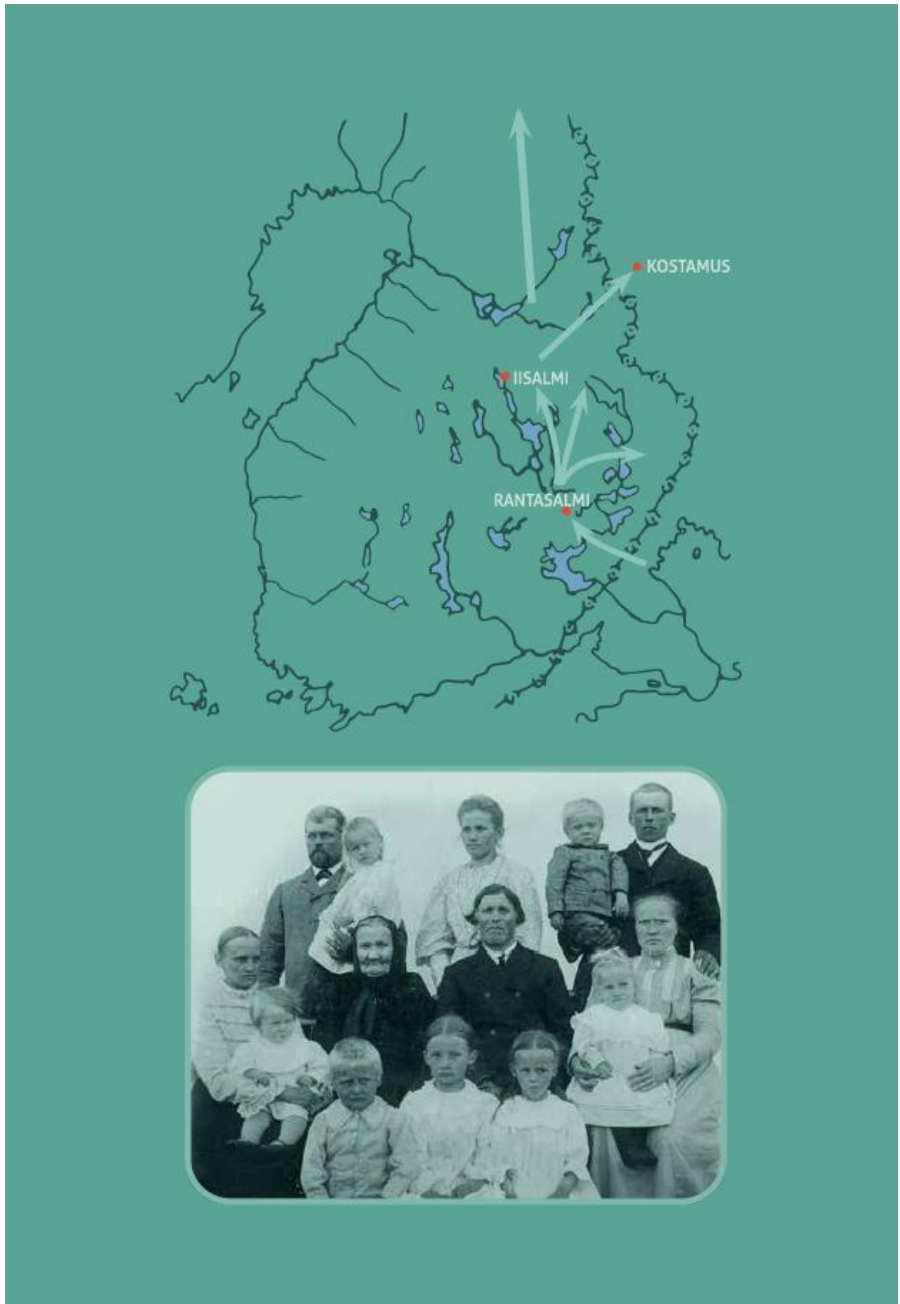
Kirjoittajat ovat Pekka Meriläisen poikia

Pekka Meriläinen.

Kuva nettisivuilta: Spahotel Casino > Ravintolat > Wanha Kasino

Sukukirjan takakansi. Alla: sisäkansia.

